

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Kehitysyhteistyövaliokunta

2012/0130(NLE)

10.10.2012

LAUSUNTO

kehitysyhteistyövaliokunnalta

kalatalousvaliokunnalle

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön sekä Tanskan hallituksen ja Grönlannin maakuntahallituksen välisessä kalastuskumppanuussopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamista koskevan pöytäkirjan tekemisestä (11119/2012 – C7-0299/2012 – 2012/0130(NLE))

Valmistelija: Gesine Meissner

PA_Leg_Consent

LYHYET PERUSTELUT

Grönlanti on yksi 26:sta SEUT-sopimuksen IV osan kattamista merentakaisista maista ja alueista. Sen asukasmäärä on noin 57 000, ja vuonna 2006 henkeä kohti laskettu bruttokansantulo, joka ei ole kasvanut reaalinääräisesti viime vuosina, oli 29 286 euroa. Maa on suuresti riippuvainen Tanskalta vuosittain saatavasta tukipaketista, jonka määrä on arviolta 32 prosenttia BKT:stä.

Oma kalatalousala on talouden tärkein tulonlähde. Sen välitön osuus bruttolisäarvosta on 13 prosenttia ja työpaikoista 17 prosenttia (jalostus- ja muu oheistoiminta mukaan luettuina). Kalatalousala muodostaa 88 prosenttia tavaroiden viennistä, joka lähes kokonaisuudessaan suuntautuu EU:hun. Grönlannilla on täysimääräinen pääsy EU:n kalastustuotteiden markkinoille merentakaisen maan ja alueen asemansa vuoksi.

EU:n suhteet Grönlantiin ovat moninaiset ja monitahoiset. Niiden hoitamiseen liittyvät yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) mukainen kalastuskumppanuussopimus, EU:n ja Grönlannin kumppanuussopimus 2007–2013 (jonka puitteissa on tuettu merkittävästi Grönlannin koulutusjärjestelmää) ja merentakaisten alueiden assosiaatiosta tehty päätös, jossa on määritelty EU:n ja merentakaisten maiden ja alueiden välisen kaupan ehdot. Tähän asti näiden EU:n politiikkojen keskinäinen johdonmukaisuus on ollut huomattavaa. Kaikkia näitä politiikkoja on kuitenkin tarkasteltava uudelleen lähitulevaisuudessa ja on varmistettava, että EU:n ja Grönlannin kalastuskumppanuussopimuksen uusi pöytäkirja on edelleen johdonmukainen uusien lähestymistapojen suhteen.

Nykyistä EU:n ja Grönlannin kalastuskumppanuussopimusta on sovellettu 1. tammikuuta 2007 alkaen (neuvoston asetus (EY) N:o 753/2007). Ensimmäinen pöytäkirja tuli voimaan samana päivänä kuudeksi vuodeksi (1. tammikuuta 2007 – 31. joulukuuta 2012). Pöytäkirjassa vahvistetaan turskan, punasimpun, grönlanninpallaksen, ruijanpallaksen, katkaravun, villakuoreen ja lumitaskuravun kalastusmahdollisuudet.

Kalastuskumppanuussopimuksen nykyisen pöytäkirjan voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2012. Uusi pöytäkirja kattaa kolmen vuoden ajanjakson alkaen siitä, kun neuvosto antaa päätöksen kyseisen pöytäkirjan allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta. Uusi pöytäkirja merkitsee pääasiassa pöytäkirjan aiempien ehtojen jatkamista, joitakin muutoksia kalastusmahdollisuuksiin sekä uutta soveltamisen keskeyttämistä koskevaa lauseketta, jota sovelletaan siinä tapauksessa, että perusluonteisia ihmisoikeuksia tai demokratian periaatteita rikotaan.

Uutta pöytäkirjaa varten myönnetty EU:n taloudellinen korvaus jakaantuu seuraavasti:

- a) Grönlannin talousvyöhykkeelle pääsystä maksettava 15 104 203 euron vuosittainen määrä
- b) Grönlannin alakohtaisen kalastuspolitiikan tukemiseen ja täytäntöönpanoon vuosittain myönnettävä 2 743 041 euron määrä, jolla pyritään turvaamaan vastuullisen kalastuksen jatkuminen ja jota hallinnoidaan sekakomiteassa yhteisesti määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.

Grönlannin talousvyöhykkeelle pääsystä maksettava määrä kasvaa verrattuna päättyvässä pöytäkirjassa maksettua määrään, mikä johtuu sopimuksen kattamien lajien markkinahintojen väitetystä noususta. Grönlannin alakohtaista kalastuspolitiikkaa koskeva osuus laskee nimellisesti kuitenkin 16 prosenttia.

Kalastuskumppanuussopimus on ollut ja on edelleen erittäin merkittävä väline kummallekin osapuolelle. Se on tarjonnut tehokkaasti EU:n kalastuslaivaston tiettyjen osien kannalta kiinnostavia ja hyödyllisiä kalastusmahdollisuuksia. Sen tehokkuutta on kuitenkin toisinaan useassa tapauksessa rajoittanut riittävien kalavarojen puuttuminen.

Päättyvän pöytäkirjan jälkiarvioinnin mukaan kalastuskumppanuussopimus on ollut EU:lle eduksi. Sen nettoarvonlisäyksen kustannus-hyötysuhde on 1,3 (toisin sanoen kustakin investoidusta eurosta saadaan takaisin 1,3 euroa). Sillä on taattu noin 330 kokopäiväistä työpaikkaa merellä, mikä merkitsee, että yhteensä noin 500 työpaikkaa EU:ssa riippuu kalastuskumppanuussopimuksen mukaisesta kalastuksesta Grönlannissa.

Grönlannille kalastuskumppanuussopimus on ollut tehokas menetelmä kerätä tuloja monista kalavarojen lähteistä, joita se ei ehkä muuten olisi pystynyt hyödyntämään. Kalastuskumppanuussopimus on tuottanut keskimäärin 15,8 miljoonaa euroa vuodessa taloudellisina korvauksina. Näiden tulojen osuus oli 70 prosenttia Grönlannin kalastusalan vuonna 2010 talousarvioon tuomista tuloista ja 1,3 prosenttia valtion talousarviosta.

Jälkiarvioinnin mukaan noin puolet kalastuskumppanuussopimukseen liittyvistä korvauksista on käytetty kalatalouden tutkimukseen Grönlannin kalastusalan kestävyuden parantamiseksi. Sopimus on kuitenkin epäonnistunut rannikkokalastuksen rakenteellisen mukauttamisen suhteen, eikä ole aina selvää, että talousarviotuki on käytetty investointeihin mieluummin kuin nykyisiin menoihin. Jälkiarvioinnissa todetaan myös, että kalastuskumppanuussopimus ei ole tuonut tehokkaasti mitään merkittävää taloudellista lisähyötyä Grönlannille (kuten yhteisyritykset, työpaikat aluksilla tai saaliiden purkaminen jalostusta varten).

Lisäksi kalastussopimuksen päättyvässä pöytäkirjassa eriteltyistä kymmenestä kalastusmahdollisuudesta kolmen kestävyydestä ollaan huolestuneita jälkiarvioinnissa.

Jälkiarvioinnissa todetaan, että kalastuskumppanuussopimus on yleisesti ottaen johdonmukainen EU:n kehityksen, kaupan ja politiikkojen kanssa, joista aiheutuu monia etuja Grönlannin hallitukselle. Kolmen tärkeimmän kalakannan kestävyuden puutetta lukuun ottamatta sopimus on suurelta osin johdonmukainen YKP:n kanssa.

Jälkiarvioinnissa todetaan yleisesti, että kalastuskumppanuussopimuksesta on ollut suurta keskinäistä hyötyä osapuolille ja että siksi pöytäkirjan uudistamista suositellaan. Tätä mieltä on myös valmistelija, joka suosittelee hyväksymään pöytäkirjan uudistamisen molempien osapuolten eduksi. Pöytäkirjan uudistaminen ainoastaan kolmeksi vuodeksi mahdollistaa sen, että sitä voidaan myöhemmin mukauttaa, jotta varmistetaan täysi johdonmukaisuus merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta tehdyn päätöksen ja Grönlannin kumppanuussopimuksen vuonna 2013 toteutettavien uudistusten suhteen. Tämän ansiosta on mahdollista myös pohtia uudistetun YKP:n puitteissa uusia toimenpiteitä suunniteltaessa Grönlannin kanssa tehtävää uutta kalastuskumppanuussopimusta ja pöytäkirjaa.

Kehitysyhteistyövaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kalatalousvaliokuntaa esittämään parlamentille, että se antaa hyväksyntänsä.

Kehitysyhteistyövaliokunta katsoo, että komission olisi otettava sopimuksen soveltamisen aikana asianmukaisesti huomioon seuraavat seikat:

- a) kestäviä kalastuskäytäntöjä erityisesti turskan, itäisen Grönlandin grönlandinpallaksen ja punasimpun osalta on edistettävä;
- b) sopimuksen – ja erityisesti pöytäkirjan 3 artiklan 2 kohdassa vahvistetun monivuotisen alakohtaisen ohjelman – täytäntöönpanoa koskevat vuosittaiset kertomukset on laadittava ja toimitettava parlamentille ja neuvostolle sekä asetettava yleisön saataville, jotta edistetään avoimuutta ja varmistetaan, että alakohtaisen kalastuspolitiikan tukemiseen tarkoitettu rahoitus käytetään mahdollisimman tehokkaasti sekä taataan kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuus;
- c) on ryhdyttävä käytännön toimiin EU:n alusten käyntimäärien lisäämiseksi Grönlandin satamissa, millä parannetaan paikallista työllisyyttä ja liiketoimintamahdollisuuksia.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	9.10.2012
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 0 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Edvard Kožušník, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia